

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2023

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 014/2023

Δημόσια Διαβούλευση

Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 για την υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας (CSRD)

Ανακοινώνεται η έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης αναφορικά με την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022, που αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, στην ελληνική νομοθεσία.

Οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών θα πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά μέχρι τη **Δευτέρα, 9 Οκτωβρίου 2023**. Τα σχόλια θα πρέπει να φέρουν την ένδειξη του θέματος **Corporate Sustainability Reporting Directive (Οδηγία για την υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας)** και να αποσταλούν στην **ηλεκτρονική διεύθυνση info@elte.org.gr**. Σημειώνεται ότι δίνεται και η δυνατότητα υποβολής σχετικών ερωτημάτων στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση.

Τα σχόλια που θα προκύψουν από τη δημόσια διαβούλευση θα τεθούν υπόψιν της **Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. 82294/15/9/2023 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης για την ενσωμάτωση της σχετικής Οδηγίας**.

Η Οδηγία για την υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας (CSRD) απορρέει από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας για τη δράση κατά της κλιματικής αλλαγής, προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η δημοσιοποίηση, από τις εταιρείες, των κλιματικών και περιβαλλοντικών πληροφοριών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Εισάγονται επίσης υποχρεωτικά πρότυπα υποβολής των εκθέσεων που αναπτύχθηκαν από την EFRAG (Ευρωπαϊκή Συμβουλευτική Ομάδα για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά), τα οποία εγκρίθηκαν από την ΕΕ την 31-7-2023.

Οι εταιρείες που θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να υποβάλλουν ετήσια αναφορά στην έκθεση διαχείρισης σχετικά με θέματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και διακυβέρνησης (ESG) καθώς και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τα υποχρεωτικά πρότυπα της ΕΕ που θα είναι γνωστά ως European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Οι πληροφορίες για τη βιωσιμότητα θα υπόκεινται σε περιορισμένη διασφάλιση (έλεγχος) μέχρι την έγκριση προτύπων εύλογης διασφάλισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σε δημόσια διαβούλευση τίθενται οι επιλογές της εν λόγω Οδηγίας που δίνονται στα κράτη - μέλη και παρατίθενται στο Προσάρτημα Ι.

Παναγιώτης Γιαννόπουλος

Πρόεδρος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464
&
Πρόεδρος της ΕΛΤΕ

Προσάρτημα 1.

Δημόσια διαβούλευση για την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2464 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες.

Επιλογές Κράτους Μέλους		
<p>Άρθρο 1 - Τροποποιήσεις της οδηγίας 2013/34/ΕΕ - Σημείο 3 τελευταία υποπαράγραφος.</p>	<p>Θεωρείται ότι η Ελλάδα θα πρέπει να ενσωματώσει την επιλογή της Οδηγίας. Παρακαλώ αναπτύξετε την απάντησή σας.</p>	<p>Λοιπά Σχόλια επί του άρθρου</p>
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να μην εφαρμόζουν τα μέτρα συντονισμού που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου στις επιχειρήσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 σημεία (2) έως (23) της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.</p>		
<p>«Άρθρο 19α - Υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας - Σημείο 3 τελευταία υποπαράγραφος και σημείο 9 υποπαράγραφος 3</p>		
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέψουν την παράλειψη πληροφοριών σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί από το εθνικό δίκαιο και που υπέχουν σχετικώς συλλογική ευθύνη της εν λόγω γνώμης, η δημοσιοποίηση αυτών των πληροφοριών θα εβλαπτε σοβαρά την εμπορική θέση της επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων και της θέσης, και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.</p>		
<p>Το κράτος μέλος στο εθνικό δίκαιο του οποίου υπάγεται η απαλλασσόμενη θυγατρική επιχείρηση μπορεί να απαιτεί τη δημοσίευση της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, της ενοποιημένης έκθεσης βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης σε γλώσσα την οποία δεχεται το εν λόγω κράτος μέλος και την παροχή κάθε αναγκαίας μετάφρασης στη γλώσσα αυτή. Κάθε μετάφραση που δεν έχει επικυρωθεί περιλαμβάνει σχετική δήλωση.</p>		
<p>«Άρθρο 29α - Ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας - Σημείο 3 τελευταία υποπαράγραφος & Σημείο 8</p>		

<p>Τα κράτη μέλη μπορούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις να επιτρέψουν την παράλειψη πληροφοριών σχετικά με επικείμενες εξελίξεις ή θέματα υπό διαπραγμάτευση όταν, κατά τη δεόντως αιτιολογημένη γνώμη των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, που ενεργούν εντός των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί από το εθνικό δίκαιο και που υπέχουν συλλογική ευθύνη για την εν λόγω γνώμη, η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα βλάπτε σοβαρά την εμπορική θέση του ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι η παράλειψη αυτή δεν εμποδίζει την ορθή και ισορροπημένη κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων και της θέσης, και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων του ομίλου.</p>		
<p>Το κράτος μέλος στο εθνικό δίκαιο του οποίου υπάγεται η απαλλασσόμενη μητρική επιχείρηση μπορεί να απαιτεί τη δημοσίευση της ενοποιημένης έκθεσης διαχείρισης ή, κατά περίπτωση, της ενοποιημένης έκθεσης βιωσιμότητας της μητρικής επιχείρησης σε γλώσσα την οποία δέχεται το εν λόγω κράτος μέλος και την παροχή κάθε αναγκαίας μετάφρασης στη γλώσσα αυτή. Κάθε μετάφραση που δεν έχει επικυρωθεί περιλαμβάνει σχετική δήλωση.</p>		
<p>Άρθρο 30 - Σημείο 1 υποπαράγραφος 2</p>		
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τις επιχειρήσεις που υπόκεινται στα άρθρα 19α και 29α να καθιστούν την έκθεση διαχείρισης διαθέσιμη προς το κοινό στον ιστότοπό τους, δωρεάν. Όταν μια επιχείρηση δεν διαθέτει ιστότοπο, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από αυτή να καθιστά διαθέσιμο γραπτό αντίγραφο της έκθεσης διαχείρισης της κατοπιν αιτήματος.</p>		
<p>Άρθρο 30 - Σημείο 1 υποπαράγραφος 4</p>		
<p>Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάξουν τις επιχειρήσεις από την υποχρέωση δημοσίευσης της έκθεσης διαχείρισης, σε περίπτωση που είναι δυνατή η ευκόλη απόκτηση αντιγράφου ολοκληρωτής της έκθεσης ή αποσπάσματος αυτής κατοπιν αίτησης με αντιτιμολόγιο που δεν υπερβαίνει το διοικητικό του κόστος.</p>		
<p>Άρθρο 34 Σημείο 3</p>		
<p>Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν σε νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο πλην εκείνου ή εκείνων που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων να διατυπώνει τη γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο αα).</p>		
<p>Άρθρο 34 Παράγραφος 4 & 5</p>		
<p>Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν σε ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγγεγραμμένος στο έδαφός τους να διατυπώνει τη γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο αα), υπό τον όρο ότι ο εν λόγω ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης υπόκειται σε απαιτήσεις που είναι ισοδύναμες με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 2006/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*)όσον αφορά τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 22 της εν λόγω οδηγίας, ιδίως δε με τις απαιτήσεις όσον αφορά τα κάτωθι:</p>		
<p>α) κατάρτιση και εξετάσεις, με τις οποίες διασφαλίζεται ότι οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης αποκτούν την αναγκαία εμπειρογνώσια όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας·</p>		
<p>β) συνεχής εκπαίδευση·</p>		
<p>γ) συστήματα διασφάλισης ποιότητας·</p>		
<p>δ) επαγγελματική δεοντολογία, ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα, εμπιστευτικότητα και επαγγελματικό απόρρητο·</p>		

ε) διορισμός και παύση·		
στ) έρευνες και κυρώσεις·		
ζ) οργάνωση της εργασίας του ανεξάρτητου παρόχου υπηρεσιών διασφάλισης, ιδίως όσον αφορά τους επαρκείς πόρους και το προσωπικό καθώς και την τήρηση του μητρώου με τους λογαριασμούς των πελατών και των φακέλων· και		
η) αναφορά παρατυπιών.		
Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν ένας ανεξάρτητος πάροχος υπηρεσιών διασφάλισης διατυπώνει τη γνώμη η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), η γνώμη αυτή καταρτίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 26α, 27α και 28α της οδηγίας 2006/43/ΕΚ, και ότι, κατά περίπτωση, η επιτροπή ελέγχου ή μια ειδική επιτροπή ανασικοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία του ανεξάρτητου παρόχου υπηρεσιών διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 6 στοιχείο ε) της οδηγίας 2006/43/ΕΚ.		
Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης που έχουν λάβει διαπίστευση πριν από την 1η Ιανουαρίου 2024 για τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008, δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις κατάρτισης και εξέτασης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου.		
Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης που συμμετέχουν σε διαδικασία διαπίστευσης η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη την 1η Ιανουαρίου 2024 σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές απαιτήσεις δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις κατάρτισης και εξέτασης που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου όσον αφορά τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, υπό την προϋπόθεση ότι ολοκληρώνουν τη διαδικασία αυτή έως την 1η Ιανουαρίου 2026.		
Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης που αναφέρονται στο τρίτο και τέταρτο εδάφιο αποκτούν τις αναγκαίες γνώσεις όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας μέσω της απαίτησης συνεχούς εκπαίδευσης που αναφέρεται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου.		
Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, να επιτρέψει σε ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης να διατυπώσει τη γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), το αυτό επιτρέπει επίσης σε νόμιμο ελεγκτή διαφορετικό από εκείνον ή εκείνους που διενεργεί/διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3.		
5. Από τις 6 Ιανουαρίου 2027, ένα κράτος μέλος που έχει κάνει χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στην παράγραφο 4 (το “κράτος μέλος υποδοχής”) επιτρέπει σε ανεξάρτητο πάροχο υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγγεγραμμένος σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος υποδοχής (το “κράτος μέλος καταγωγής”) να διενεργούν τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας.		
Το κράτος μέλος καταγωγής είναι υπεύθυνο για την εποπτεία των ανεξάρτητων παρόχων υπηρεσιών διασφάλισης που είναι εγγεγραμμένοι στο έδαφός του, εκτός εάν το κράτος μέλος υποδοχής αποφασίσει να εποπτεύσει τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που διενεργείται από ανεξάρτητους παρόχους υπηρεσιών διασφάλισης στο έδαφός του.		
Εάν το κράτος μέλος υποδοχής αποφασίσει να εποπτεύει τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που διενεργείται στο έδαφός του από ανεξάρτητους παρόχους υπηρεσιών διασφάλισης εγγεγραμμένους σε άλλο κράτος μέλος, το κράτος μέλος υποδοχής:		

<p>α) δεν επιβάλλει αυστηρότερες απαιτήσεις ή ευθύνει στους εν λόγω ανεξάρτητους παρόχους υπηρεσιών διασφάλισης από εκείνες που απαιτεί η εθνική νομοθεσία για τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας για τους ανεξάρτητους παρόχους υπηρεσιών διασφάλισης ή τους ελεγκτές που είναι εγκατεστημένοι στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής· και</p>		
<p>β) ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη για την απόφασή του να εποπτεύει τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που διενεργούν ανεξάρτητοι πάροχοι υπηρεσιών διασφάλισης εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη.</p>		
<p>Άρθρο 40α - Εκθέσεις βιωσιμότητας όσον αφορά επιχειρήσεις τρίτων χωρών</p>		
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τις θυγατρικές επιχειρήσεις ή τα υποκαταστήματα που αναφέρονται στο πρώτο και τρίτο εδάφιο να τους διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με τον καθαρό κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται στο έδαφος τους και την Ένωση από τις επιχειρήσεις τρίτων χωρών.</p>		
<p>Άρθρο 12 Συνδυασμός πρακτικής άσκησης και θεωρητικής διδασκαλίας - Σημείο 1 & 2</p>		
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι περίοδοι θεωρητικής διδασκαλίας στα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2 συνυπολογίζονται στις περιόδους επαγγελματικής δραστηριότητας που αναφέρονται στο άρθρο 11, εφόσον η διδασκαλία αυτή έχει επικυρωθεί με εξετάσεις που αναγνωρίζονται από το κράτος μέλος. Η διδασκαλία διαρκεί ένα έτος τουλάχιστον και δεν μπορεί να μειώσει την περίοδο επαγγελματικής δραστηριότητας κατά περισσότερο από τέσσερα έτη.</p>		
<p>Η περίοδος επαγγελματικής δραστηριότητας και πρακτικής άσκησης δεν είναι μικρότερη από τη διάρκεια του προγράμματος θεωρητικής διδασκαλίας μαζί με την πρακτική άσκηση που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο.</p>		
<p>Άρθρο 26α - Πρότυπα διασφάλισης για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας - Σημείο 2</p>		
<p>Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν εθνικά πρότυπα, διαδικασίες ή απαιτήσεις διασφάλισης, εφόσον η Επιτροπή δεν έχει υιοθετήσει πρότυπο διασφάλισης που να καλύπτει το ίδιο αντικείμενο.</p>		
<p>Άρθρο 28α - Έκθεση διασφάλισης σχετικά με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας - Σημείο 5</p>		
<p>Όταν ο ίδιος νόμιμος ελεγκτής διενεργεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν να περιλαμβάνεται η έκθεση διασφάλισης για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας σε χωριστό τμήμα της έκθεσης ελέγχου.</p>		
<p>Άρθρο 29 - Έκθεση διασφάλισης σχετικά με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας - Σημείο 2α</p>		
<p>Οι επιθεωρητές διαθέτουν κατάλληλη επαγγελματική εκπαίδευση και σχετική πείρα στους τομείς του υποχρεωτικού ελέγχου και της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και, κατά περίπτωση, στους τομείς της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας και της διασφάλισης της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας ή σε άλλους τομείς υπηρεσιών που αφορούν τη βιωσιμότητα, σε συνδυασμό με ειδική κατάρτιση στον τομέα της επιθεώρησης διασφάλισης της ποιότητας.»</p>		
<p>Άρθρο 30 - Σημείο 2, δεύτερη υποπαράγραφος</p>		
<p>Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν να μην ορίζουν κανόνες για διοικητικές κυρώσεις ως προς παραβάσεις που υπόκεινται ήδη στο εθνικό ποινικό δίκαιο. Στην περίπτωση αυτή, κοινοποιούν στην Επιτροπή τις σχετικές διατάξεις του ποινικού δικαίου.»</p>		

<i>Άρθρο 39 - Επιτροπές Ελέγχου - Σημείο 4α</i>		
Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τα καθήκοντα που ανατίθενται στην επιτροπή ελέγχου σχετικά με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και σχετικά με τη διασφάλιση της υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας να εκτελούνται από το διοικητικό ή το εποπτικό όργανο στο σύνολό του ή από ειδικό όργανο που συστήνεται από το διοικητικό ή το εποπτικό όργανο.»		